Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

11.09.2026. Nr. 1-5/188

Olaines 1.vidusskolas
direktoram Jāzepam Volānam
olaines1vsk@olaine.lv

Par starpbrīžu garumu un mācību sākuma laiku

Viena no tiesībsarga funkcijām ir jautājumos, kas saistīti ar cilvēktiesību un labas pārvaldības principa ievērošanu, atklāt trūkumus tiesību aktos un to piemērošanā, kā arī veicināt šo trūkumu novēršanu.[1] Vienlaikus tiesībsargs informē sabiedrību par bērna tiesībām, izskata sūdzības par bērna tiesību pārkāpumiem, īpašu uzmanību pievēršot valsts vai pašvaldību iestāžu un to darbinieku izdarītajiem pārkāpumiem, un iesniedz priekšlikumus, kas veicina bērna tiesību ievērošanu.[2]

[1] Par ēšanai paredzēto starpbrīžu garumu

Tiesībsarga birojā ir saņemta sūdzība par ēšanai paredzēto starpbrīžu garumu Olaines 1. vidusskolā. Sūdzībā norādīts, ka "līdz ar jaunās pusdienu aplikācijas ieviešanu, bērni tiek piespiesti "parīt" 10 minūtēs." Olaines 1. vidusskolas iekšējās kārtības noteikumos[3] noteiktais, ka "ēšanai paredzēto starpbrīžu garums ir: pēc 3. stundas – 20 minūtes; pēc 4. stundas – 20 minūtes, pēc 5. stundas – 20 minūtes, pēc 6. stundas – 20 minūtes", liecina par starpbrīžu garuma neatbilstību normatīvajam regulējumam.

Pusdienu starpbrīža ilgums un laiks ir skaidri noteikts normatīvajos aktos – tam jāparedz **vismaz 30 minūtes un pusdienas nedrīkst būt agrāk par plkst. 11.00**. To nosaka Ministru kabineta 2002. gada 27. decembra noteikumu Nr. 610 "Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno

[1] Tiesībsarga likums, 11. panta 4. punkts.
[2] Bērnu tiesību aizsardzības likums, 65.[2] pants.
[3] Olaines 1. vidusskolas 2023. gada 18. janvāra iekšējie noteikumi Nr. O1V/1-58/23/1-INA "Olaines 1. vidusskolas iekšējās kārtības noteikumi", 4. punkts.

vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas" 59. punkts: "Izglītojamam ir iespēja vismaz reizi dienā saņemt siltu ēdienu. Pusdienas organizē ne agrāk kā pulksten 11.00, un tām paredz vismaz 30 minūšu starpbrīdi." Tas nozīmē, ka pusdienu starpbrīdis var būt arī garāks par 30 minūtēm, bet īsāks tas nedrīkst būt.

Saskaņā ar iekšējās kārtības noteikumos noteikto Olaines 1. vidusskolā ēšanai paredzēti ir četri 20 minūšu gari starpbrīži. Neviens starpbrīdis nav 30 minūšu ilgs. Turklāt viens no ēšanai paredzētajiem 20 minūšu starpbrīžiem (pēc 3. stundas) ir laikā no 10.30 – 10.50, kas ir agrāk par pusdienām pieļaujamo agrāko laiku.

Vienlaikus Olaines 1. vidusskolas tīmekļvietnē pieejamā informācija "Zvanu saraksti" liecina, ka skolā ēšanai paredzēti trīs 30 minūšu gari starpbrīži: pēc 4. stundas, pēc 5. stundas un pēc 6. stundas. Tīmekļvietnē norādītā informācija atbilst normatīvajam regulējumam, bet ir pretrunā ar skolas iekšējās kārtības noteikumos noteikto.

[2] Par mācību stundu sākuma laiku

Olaines 1. vidusskolas iekšējās kārtības noteikumos[4] noteikts, ka 1. stunda Zeiferta ielā 4 sākas plkst. 8.10 (otrdienās plkst. 9.00). Vēlos vērst uzmanību uz Izglītības un zinātnes ministrijas 2026. gada Vadlīnijām par mācību stundu sākuma laiku pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādēs, kas izstrādātas, pamatojoties gan uz Tiesībsarga biroja veikto pētījumu "Cikos sākas bērna ceļš uz skolu?", gan Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas rekomendācijām un starptautisku pētījumu rezultātiem.

Ministrija ieteikusi visām izglītības iestādēm no 2026./2027. mācību gada noteikt mācību stundu sākuma laiku 1. – 6. klašu skolēniem ne agrāk kā plkst. 8.30 un 7. - 12. klašu skolēniem ne agrāk kā plkst. 9.00. Agrāka mācību laika noteikšana pieļaujama izņēmuma gadījumā, vienojoties ar izglītības iestādes padomi un lēmumu saskaņojot ar dibinātāju.

Ņemot vērā, ka izglītības procesa organizācija, kas ietver arī mācību sākuma laika un starpbrīžu garuma noteikšanu, ir izglītības iestādes vadītāja kompetencē, aicinu pārskatīt izglītības procesa organizāciju un novērst pretrunas starp iekšējās kārtības noteikumos noteikto un skolas

[4] Olaines 1. vidusskolas 2023. gada 18. janvāra iekšējie noteikumi Nr. O1V/1-58/23/1-INA "Olaines 1. vidusskolas iekšējās kārtības noteikumi", 3. punkts.

tīmekļvietnē publicēto informāciju, nodrošinot normatīvajiem aktiem un bērnu labākajām interesēm atbilstošu praksi. Lūdzu **līdz 2026. gada 15. oktobrim** informēt Tiesībsarga biroju par paveikto un plānoto.

Ar cieņu

Bērnu tiesību nodaļas vadītāja Laila Grāvere